

# Beslut

---

efter kvalitetsgranskning av arbetet med individuella stödinsatser i gymnasieskolan vid Herrgårdsgymnasiet i Säffle kommun.

## Inledning

---

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Herrgårdsgymnasiet avseende verksamhetens kvalitet inom arbetet med individuella stödinsatser i gymnasieskolan. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska i vilken utsträckning gymnasieskolans individuellt inriktade stödarbete präglas av att tidigt uppmärksamma och kartlägga stödbehov och få till stånd effektiva stödåtgärder i alla år och lärmiljöer genom hög elevdelaktighet i stödarbetet. I granskningen läggs särskilt fokus på mentorns roll i arbetet.

## Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området vilket beskrivs i bilaga 2. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 3. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

## Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Herrgårdsgymnasiet i följande utsträckning:

***I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?***

Skolinspektionen bedömer skolans stödarbete i hög utsträckning kännetecknas av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation.

***I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?***

Skolinspektionen bedömer att rektorn i flera delar styr och stödjer mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet men utvecklingsområde finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver tydliggöra mentorernas ansvar för att följa upp elevernas studiesituation kontinuerligt genom att klargöra vad som ingår i mentorernas uppföljningsansvar och på vilket sätt uppdraget ska utföras. I detta ingår även att rektorn behöver följa upp att mentorerna fullgör sitt uppföljningsansvar.

### Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2021-10-01 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2020:1859) i de handlingar som sänds in.

## Skolinspektionens bedömningar

---

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område

### **Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?**

I detta område granskas i vilken utsträckning stödarbetet i gymnasieskolan bedrivs med kvalitet i fråga om att skyndsamt uppmärksamma, kartlägga och se till att relevanta stödinsatser kommer till stånd i alla delar av elevens utbildning genom reell elevdelaktighet i stödarbetet.

Skolinspektionen bedömer skolans stödarbete i hög utsträckning kännetecknas av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation.

Skolinspektionens granskning visar sammantaget skolan utifrån en tydlig ansvarsfördelning arbetar på ett aktivt och systematiskt sätt med att ta emot och bearbeta information om elevers stödbehov från överlämnande grundskolor inför läsårsstart, men att arbetet inte är lika strukturerat när elever börjar senare under läsåret. Skolan inhämtar även ytterligare information från eleverna gällande deras stödbehov i olika studiesituationer. Granskningen visar vidare att skolan har rutiner och strukturer i arbetet för att uppmärksamma elevernas stödbehov i utbildningen såsom tydlig ansvarsfördelning och arbetsgång och arbetar kontinuerligt därefter. I sitt arbete med att identifiera elevers stödbehov uppmärksammar skolan olika sorters stödbehov hos eleverna samt vissa skillnader mellan elevgrupper och ämnen. Granskningen visar vidare att skolans personal samverkar kring att skyndsamt kartlägga orsaker till elevers stödbehov. Härutöver visar granskningen att skolan arbetar strukturerat och systematiskt med elevdelaktighet i stödarbetet samt att elevernas utsagor tillmäts stor vikt genomgående i processen. Elevernas stödinsatser meddelas berörd personal. Slutligen visar granskningen att skolans arbete med att utvärdera elevers stödinsatser sker med systematik och kontinuitet samt med hög elevdelaktighet.

*Systematiskt, strukturerat och aktivt arbete med att ta emot och använda information från överlämnande skolor*

Granskningen visar att skolan utifrån en tydlig ansvarsfördelning arbetar på ett aktivt och systematiskt sätt med att ta emot och bearbeta information om elevers stödbehov från överlämnande grundskolor inför läsårsstart, men att arbetet inte är lika strukturerat när elever börjar senare under läsåret. Rektorn uppger att hen har strukturerat arbetet för hur information gällande elevers stödbehov ska tas emot från grundskolorna, bland annat genom organiserade tidiga överlämningar kring vissa elever och överlämningskonferenser för samtliga elever vid läsårsstart. Av intervju med rektorn, lärare och specialpedagog framkommer att skolan främst tar främst emot skriftlig information från avlämnande skola men att information även

överlämnas muntligt, då det exempelvis är viktigt med information gällande tidigare stödinsatser. Specialpedagogen kompletterar också informationen som inkommer genom att inhämta mer information från avlämnande skolor vid behov. Det framkommer vidare av intervjuerna att skolans elevhälsoteam samt avlämnande högstadieskola även genomför fysiska överlämningsmöten kring vissa elever, där behov finns, både i april och maj samt i augusti. Av intervjuerna framgår vidare att skolans specialpedagog är ansvarig för att ta emot och sammanställa information om elevers stödbehov från överlämnande grundskolor. Även kuratorn, skolsköterskan samt studie- och yrkesvägledaren sammanställer viss information, beroende på vad elevens stödbehov handlar om. Vid läsårsstart har skolan en överlämningskonferens där undervisande lärare, mentorer, elevhälsoteamet, speciallärare, rektor samt studie- och yrkesvägledare deltar. Personal i elevhälsan överlämnar då information gällande varje klass och elevers stödbehov. En elev säger att hen hade möte med skolan tillsammans med föräldrar innan skolstart. Övriga elever berättar dock att skolan inte kände till vilket stöd de fått i grundskolan utan att det var något som de själva berättade om när de väl börjat på skolan.

Av intervjuer med rektorn, specialpedagog och lärare framgår dock att mottagandet inte är lika organiserat om en elev påbörjar sina studier under pågående läsår. Någon rutin för att efterfråga information från avlämnande gymnasieskola finns inte och mottagandet kan variera mycket beroende på om det överlämnas information om eleven och vilken informationen avlämnande skola överlämnar. I de fall skolan får information från överlämnande skolor är det studie- och yrkesvägledaren (SYV) som tar emot dokumenten, ser över studieplaner och eventuella omdömen. SYV begär även en överlämning från avlämnande skola om det framgår att eleven har stödinsatser. Studie- och yrkesvägledaren överlämnar information om eleven till mentorn och lärare blir därefter informerade av mentorn eller specialpedagogen gällande de elever som haft stödinsatser.

Granskningen visar att skolan även inhämtar ytterligare information från eleverna gällande deras stödbehov i olika studiesituationer. Rektorn uppger att lärare har cirka en vecka avsatt för förberedelse innan elevernas skolstart. Av inkommen dokumentation och av intervjuer med rektorn, specialpedagog och lärare framkommer att vid skolstart genomför mentorer individuella samtal med eleverna, utifrån dokumentet "Så vill jag ha det på gymnasiet", för inhämtande av ytterligare information från eleverna. De dokumenterar då bland annat eventuella inlärnings-svårigheter samt för informationen vidare till undervisande lärare. Därefter genomför undervisande lärare enskilda samtal med eleverna med syfte att komplettera den information de fått vid överlämning och av mentorerna. De pratar då om vilka behov eleven har, vad eleven tycker om sin skolsituation och vad eleven tycker fungerar i klassrumssituationen. Lärare säger att det är ett viktigt samtal, då den information skolan får från överlämnande skola inte alltid stämmer och för att eleven även kan ha andra behov vid skolstart.

*Systematiskt, strukturerat och kontinuerligt arbete med att uppmärksamma olika sorters stödbehov i utbildningen som helhet*

Granskningen visar att skolan har rutiner och strukturer i arbetet för att uppmärksamma elevernas stödbehov i utbildningen såsom tydlig ansvarsfördelning och arbetsgång och arbetar kontinuerligt därefter. Av dokumentation samt intervjuer med rektorn, lärare och specialpedagog framkommer att skolan har en nedskriven rutin "Ledning, stimulans och extra anpassningar" där skolans rutiner och arbetsgång i arbetet med elevers stödbehov och stödinsatser beskrivs. Skolan arbetar tvärprofessionellt gällande de olika momenten i arbetet med elevers stödinsatser, där varje profession kartlägger och följer elevernas kunskapsutveckling och studie-situation utifrån sitt ansvar i organisationen. Lärare är bland annat ansvariga för det inledande momentet då elevers stödbehov uppmärksammas i en kurs. Lärare ger exempel på att de i arbetet med att identifiera elevers stödbehov använder sig av både dokumentet "Så vill jag ha det på gymnasiet", gemensamma diskussioner med lärare genom skolans tvåläraarsystem, undervisande lärares enskilda samtal med elever samt tester och efterföljande samtal kring resultat. Specialpedagog och andra kompetenser i elevhälsan medverkar i arbetet samt stöttar och handleder lärare i arbetet för att identifiera elevers stödbehov. I rutinen beskrivs även att då elev uppvisar tecken på att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska undervisande lärare i samverkan med specialpedagog inledningsvis samtala med eleven. I intervjuerna bekräftas att skolan arbetar enligt rutinerna gällande arbetsgång och ansvarsfördelning. Specialpedagog säger dock att skolan visserligen har rutiner och systematik för att se till att stödbehov identifieras men att skolan behöver skruva på sina rutiner för att det ska fungera bättre.

Av intervjuer med rektorn, lärare och specialpedagog framgår att skolan även använder sig av elevhälsoteam-, utvecklingssamtals- och arbetsplatsträffar samt resultatdialoger i ämnena svenska, engelska och matematik som tillfällen för att uppmärksamma och få kännedom om elevers stödbehov. Lärare, mentorer och kompetenserna i elevhälsan tar utöver ovan beskrivna tillfällen även kontakt med varandra vid behov och för diskussioner kring elevernas stödbehov i informella möten. Av intervjuer med lärare och specialpedagog framgår dock att den planerade klasskonferensen inte har genomförts. Lärare säger att klasskonferenserna fyller en viktig funktion där lärare tillsammans pratar om elever och att de saknar detta mötesforum. Rektorn uppger dock att skolans klasskonferenser inte blivit inställda utan framflyttade. Intervjuad handledare för det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) berättar att samtal kring elever mest har handlat om hur det fungerar på APL-platsen och om eleverna kommer i tid.

Granskningen visar att skolan i sitt arbete med att identifiera elevers stödbehov även uppmärksammar olika sorters stödbehov hos eleverna samt vissa skillnader mellan elevgrupper och ämnena. Rektorn uppger att de på skolan har uppmärksammat skillnader mellan olika program gällande elevers stödbehov och att det mesta av stödbehoven finns i år 1, kopplade till ämnena matematik, svenska och engelska

och på yrkesprogrammen i ämnena matematik och engelska. Specialpedagogen berättar att de stödbehov som uppmärksammas hos eleverna bland annat är läs- och skrivsvårigheter, koncentrationssvårigheter och psykisk ohälsa. Även lärare ger exempel på olika svårigheter som de har uppmärksammat hos eleverna, såsom att elever behöver mer tid för att genomföra uppgifter, få anpassade instruktioner samt hjälp med att prioritera. Både rektorn och lärare beskriver att skolan följer upp skillnader mellan pojkar och flickor i resultatuppföljningen vid läsårets slut. Rektorn säger dock att skolan inte har gjort någon analys av skillnaderna mellan pojkar och flickors stödbehov. Enligt specialpedagogen och intervjuade lärare är det samma svårigheter som uppstår för både flickor och pojkar exempelvis gällande elevernas psykiska ohälsa, koncentrationssvårigheter och funktionsvariationer. Specialpedagogen uppger även att det inte finns några skillnader i hur skyndsamt stödbehov uppmärksammas i olika elevgrupper.

*Skolans arbete med att skyndsamt och i samverkan med eleverna kartlägga stödbehoven i alla delar av utbildningen och låta slutsatserna ligga till grund för elevens stödinsatser*

Granskningen visar att skolans personal samverkar kring att skyndsamt kartlägga orsaker till elevers stödbehov. Av intervjuer med rektorn, lärare och specialpedagog framkommer att skolan har rutiner för kartläggning av orsaker till elevers svårigheter och att kartläggning görs tvärprofessionellt, på flera olika sätt på skolan. Vidare framgår att skolan även i kartläggningen arbetar efter rutinen i "Ledning, stimulans och extra anpassningar" och utifrån ett kartläggningsmaterial där mentorn samtalar med eleven. Både specialpedagog och lärare säger att kartläggningarna generellt sker skyndsamt. Vidare berättar de att undervisande lärare genomför den inledande kartläggningen i kursen. Lärare säger att det första de gör exempelvis om ett prov går dåligt är att prata med eleven och ta reda på bakomliggande orsaker samt frågar om exempelvis hur provsituationer gått tidigare. Lärare säger att samverkan mellan undervisande lärare även sker genom informella möten exempelvis då lärare tar kontakt med andra undervisande lärare för att diskutera en elevs svårigheter och om eleven har samma problem i flera ämnen. Lärare tar därefter, vid behov, kontakt med mentorn som i sin tur kontaktar specialpedagog för vidare kartläggning.

Av intervjuerna med rektorn, lärare och specialpedagog framkommer att när det kommer in ett ärende till specialpedagog kontaktas elev, föräldrar och rektorn för att i samtal ta reda på orsaker bakom elevernas behov. Skolans specialpedagog är ansvarig för att en kartläggning av elevens svårigheter genomförs men de olika kompetenserna i elevhälsoteamet är ett stöd i kartläggningsarbetet utifrån pedagogiska, medicinska och sociala frågor. Specialpedagog genomför screeningar och klassrumsobservationer vid kartläggning. Lärarna involveras i kartläggningen via

mentorn som kontaktar elevens övriga undervisande lärare. Intervjuad APL-handledare berättar dock att skolan inte efterfrågat huruvida en elev har svårt med något under sin APL.

Granskningen visar att skolan arbetar strukturerat och systematisk med elevdelaktighet i stödarbetet samt att elevernas utsagor tillmäts stor vikt genomgående i processen. Av intervjuer med elever, lärare, specialpedagog och rektorn framkommer att elever är delaktiga i kartläggning och i beslut om stödinsatser. Rektorn, lärare och specialpedagog säger alla att skolan lägger stor vikt vid elevens egen uppfattning och att elever är delaktiga i diskussioner kring sina svårigheter. Orsakerna till elevernas svårigheter kommer, enligt specialpedagog och lärare, ofta fram i samtalen med eleverna, när de gör kartläggningen. Lärare säger att utformningen av elevernas stödinsatser sker i samråd med eleverna och att de även kan vara delaktiga i vilka stödinsatser de ska ha under sin APL. Även elevens studieplan är utformad utifrån elevens behov. Rektorn säger att skolan inte bestämmer något utan elevernas medverkan, och att det är viktigt att eleverna är med för att insatser ska utföras tillsammans med eleverna. Stödinsatser tas även fram i samtal där både elev, vårdnadshavare, mentorn och specialpedagog medverkar. Flera av de intervjuade eleverna berättar att de har pratat med både mentorer och lärare om hur det går för dem i skolan.

Granskningen visar vidare att berörda lärare får information om beslut om stödinsatser och att informationen både ges muntligt och skriftligt. Av intervjuer med lärare, specialpedagog och rektor framkommer att beslut om stödinsatser meddelas såväl muntligt som skriftligt till undervisande lärare, av antingen mentor eller specialpedagog. Mentorer och specialpedagog berättar att APL-handledare i förekommande fall får information om en elev har behov av en stödinsats. Av intervjuer med rektorn, lärare och specialpedagog framkommer att skolan dokumenterar elevers stödinsatser men att det inte finns ett gemensamt system där alla undervisande lärare kan se elevers stödinsatser samlade och de förändringar som sker i elevers stödinsatser.

*Skolans arbete med att på ett strukturerat, kontinuerligt och effektfokuserat sätt samt i samverkan med eleverna utvärdera stödinsatser och låta utvärderingen fungera vägledande för det fortsatta stödarbetet*

Granskningen visar att skolans arbete med att utvärdera elevers stödinsatser sker med systematik och kontinuitet samt med hög elevdelaktighet. Av intervjuer med lärare, specialpedagog och rektorn framkommer att skolan arbetar efter rutinen "Ledning, stimulans och extra anpassningar" även vid uppföljning av elevers stödinsatser. Lärare ger som exempel att de arbetar med utvärdering av elevers stödinsatser i undervisningen genom att följa upp resultaten vid provtillfällen och vid utvecklingssamtalen, då de ser hur eleven ligger till och hur det går i kurserna resultatmässigt. Enligt lärare pratar de även med varandra om de insatta stödinsatserna

vid ämneskonferenser, och informellt i samband med andra diskussioner. Då undervisande lärare ser att insatta stödinsatser inte ger avsedd effekt lyfts detta med mentor och därefter vidare till specialpedagog, som då pratar med eleven. Mentorn genomför även uppföljningsmöten med elev och stämmer även av med undervisande lärare gällande de stödinsatser eleven har.

Av intervjuer med rektorn, lärare och specialpedagog framkommer att skolan vid beslut om stödinsatser också bestämmer när och hur uppföljning ska ske. Uppföljningstiden varierar och anpassas efter eleven och vilka stödinsatser det handlar om. Det framgår vidare att ansvarig för att utvärdera elevers stödinsatser kan vara både lärare, specialpedagog, mentorn och elevhälsan beroende på elevens stödbehov. Enligt specialpedagogen arbetar elevhälsan med att utvärdera elevers stödinsatser dagligen och hen säger att hen även ser till att följa upp med personer runt en elev med stöd. Både lärare och rektorn nämner klasskonferenser som ett tillfälle att följa upp elevers stödinsatser gemensamt. Av intervjuer med lärare, specialpedagog och rektorn framkommer vidare att elever är delaktiga i utvärderingen av sina stödinsatser, genom att både undervisande lärare och den personal som ansvarar för uppföljningen, följer upp i enskilda samtal med elever och efterfrågar hur eleven uppfattar stödinsatserna. Elever berättar att undervisande lärare och mentor frågar eleverna om hur de upplever stödinsatserna.

Granskningen visar att utvärderingen av de insatta stödinsatserna är vägledande för det fortsatta arbete samt att elevens uppfattning om sitt stöd även påverkar utformningen av fortsatta stödinsatser. Lärare och specialpedagog beskriver att när det framkommer vid utvärdering att stödinsatserna inte gett avsedd effekt, övervägs vilka stödinsatser eleven behöver istället och eventuellt genomförs även en ny kartläggning. Om stödinsatserna är välfungerande fortsätter samma insatser. Av intervjuer med lärare, specialpedagog, rektorn och elever framkommer att elevers upplevelse av de insatta stödinsatserna också är vägledande för det fortsatta stödarbetet. Lärare säger att det handlar om hur eleven upplever sitt stödbehov och om eleven tycker att de insatta stödinsatserna är tillräckliga eller om ytterligare stödinsatser behövs.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

**Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?**

Inom detta område granskas i vilken utsträckning stödarbetet i gymnasieskolan bedrivs med kvalitet i fråga om mentorernas särskilda ansvar för att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i flera delar styr och stödjer mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet.

Skolinspektionens granskning visar sammantaget att rektorn delvis har gett mentorer förutsättningar att ta sitt uppföljningsansvar genom att begränsa antalet mentorselever. Vidare visar granskningen att skolan har riktlinjer för mentorsrollen, men att riktlinjerna inte är tydliga avseende vad som ingår i mentors uppföljningsansvar och på vilket sätt uppdraget ska genomföras på ett strukturerat sätt. Granskningen visar att rektorn inte kontinuerligt följer upp mentorernas uppföljningsuppdrag. Granskningen visar att mentorerna har ansvar för att förmedla information om elevers behov och stödinsatser till undervisande lärare, och att detta ansvar är tydligt för alla mentorer. Dock visar granskningen att de förutsättningar som rektorn har skapat inte ger fullt stöd åt mentorer att skyndsamt kunna förmedla information kring elevens stödbehov till alla berörda. Slutligen visar granskningen att rektorn har skapat vissa rutiner för hur överlämning av information mellan mentorer ska gå till.

*Rektorns arbete med att tydliggöra mentorns uppföljningsansvar och att styra och stödja uppföljningsarbetet genom gemensamma riktlinjer och goda förutsättningar*

Granskningen visar att rektorn delvis har skapat förutsättningar för mentorer att ta sitt uppföljningsansvar genom att varje mentor har ett begränsat antal mentorselever. I intervjuer med rektorn och mentorer framkommer att de är två mentorer som delar på mentorsansvaret för en klass, med något enstaka undantag. Enligt rektorn ger färre elever, att vara mentor för, tidsmässiga förutsättningar att klara av uppdraget. Mentorerna har veckovis mentorstid i klassen som främst är avsedd för klassråd. Mentorer uppger emellertid att de inte har någon tid avsatt i sin tjänst, för att följa upp elevernas totala studiesituation och de upplever därför att de har tidsbrist för att klara uppdraget, men de säger samtidigt att de försöker lösa saker tillsammans och hjälpas åt inom arbetslaget, exempelvis om det behövs ett möte med en elev och vårdnadshavare. Enligt rektorn får mentorer, vid behov, också stöd i sitt uppdrag av de olika professionerna inom elevhälsan men även av rektorn själv. Det framgår även av intervjuer med rektorn och mentorer att mentorer ofta undervisar sina mentorselever i en eller flera kurser och att de i samband

med lektionstid och mentorstiden i klassen också pratar med sina mentorselever enskilt. Förutsättningarna för att kunna fullfölja mentorsuppgiften skiljer sig emellertid åt mellan mentorer beroende på om och hur mycket de undervisar sina mentorselever. Enligt elever utgörs främst enskilda möten med mentorer, utöver utvecklingssamtal en gång per termin, av att de pratas vid när de ses i korridoren eller när de själva söker upp sin mentor för ett samtal. Någon elev uppger att även mentorn kan söka upp eleven för ett samtal, medan andra elever uppger att de enskilda samtal som hålls sker på elevens initiativ.

Granskningen visar att skolan har riktlinjer för mentorsrollen men att riktlinjerna inte är tydliga i fråga om vad som ingår i mentorers uppföljningsansvar och hur uppgiften ska genomföras på ett strukturerat sätt. Av skolans inkomna dokument "Riktlinjer för mentor" framgår bland annat att det ingår i mentorns ansvar att föra dialog med eleven om elevens studiesituation och resultat samt att följa upp den individuella studieplanen och hålla utvecklingssamtal en gång per termin. Rektorn uppger i intervju att hen ser det som att mentorn har ett helhetsansvar för att kontinuerligt följa upp hur det går för eleverna, även om det främst sker i samband med utvecklingssamtal. Uppföljning sker också i samband med klasskonferenser, i samverkan med undervisande lärare. Därutöver har mentorer, enligt rektorn, ansvar för att fråga lärare om elever om hur det går i de olika ämnena och hur insatta stödinsatser fungerar. Rektorn säger att de går igenom riktlinjerna gällande mentorn roll flera gånger varje läsår men att hen skulle kunna formulera uppgiften på ett tydligare sätt. I intervju med mentorer framkommer att de uppfattar det som att de ska ha en allmän överblick av hur det går för eleverna, men att de mer formellt följer upp hur det går för eleverna vid utvecklingssamtal och vid resultatuppföljning av vissa ämnen, samt i de fall de har haft klasskonferenser. Mentorer säger att de inte har fått några mer detaljerade eller direkta riktlinjer för vad de ska följa upp gällande elevers kunskapsutveckling eller hur det ska göras regelbundet utöver de angivna tillfällena. Vidare säger mentorer att de uppfattar det som att de främst ska ha koll på närvaro och hur det går för elever mellan betygsstegen F och E, men att de i övrigt inte har något direkt ansvar annat än om det är svårigheter kring någon elev. Istället är det upp till varje lärare att följa upp hur det går för eleverna i deras ämnen. Även i samband med elevernas APL är det undervisande lärare, som följer upp hur det går för eleverna. I intervju med elever framkommer att de inte har fått någon information om vad som ingår i mentorns uppgift men att de tror att mentorn ska se till att allt fungerar i klassen och se till att det går bra för elever och även hålla i utvecklingssamtal och enligt eleverna gör mentorer också detta.

Granskningen visar att rektorn inte kontinuerligt följer upp mentorernas uppföljningsuppgift. Enligt rektorn följer hen upp mentorernas arbete genom klasskonferenser, men enligt intervjuer med lärare och specialpedagog har dessa inte genomförts detta läsår. Mentorer uppger att de inte känner till hur rektorn följer upp att de som mentorer tar det ansvar som de är ålagda. En mentor uppger emellertid att

rektorn någon gång har frågat om hur stödet till eleverna fungerar och om mentorn har gjort det som hen skulle.

*Rektorns arbete med att tydliggöra mentorns samordningsansvar och utforma gemensamma former och ge goda förutsättningar för arbetet*

Granskningen visar att mentorerna har ansvar för att förmedla information om elevers behov och stödinsatser till undervisande lärare, och att detta ansvar är tydligt för alla mentorer. Av dokumentet "Riktlinjer för mentor" framgår att mentorn har ansvar för att synliggöra elevens individuella behov för att skolans personal och vårdnadshavare ska kunna stödja eleven i studiearbetet, vilket även framkommer i intervju med mentorer. Det är mentorns ansvar att meddela undervisande lärare sådan information som kommer till deras kännedom kring en elevs stödbehov, exempelvis via specialpedagogen. Enligt mentorer är det i övrigt inte deras ansvar att samordna elevers stödinsatser och det åligger heller inte mentorer att se till att stödinsatser kan genomföras. Vilka rutiner det finns för att förmedla information till vikarier känner mentorer däremot inte till och enligt intervju med elever har vikarier inte känt till deras stödbehov, undantaget ett tillfälle då en vikarie hade fått kännedom om en elevs diagnos. Att vikarier inte har kännedom om elevers stödbehov märks, enligt någon elev, exempelvis genom att de inte frågar lika ofta som de ordinarie lärarna om eleven behöver hjälp.

Granskningen visar att de förutsättningar som rektorn har skapat inte ger fullt stöd åt mentorer att skyndsamt kunna förmedla information kring elevens stödbehov till alla berörda. Rektorn och mentorer uppger i intervju att det är i samband med klasskonferenser som gemensam information ges och där mentorer har möjlighet att förmedla information om elevers stödbehov till berörda lärare. Det framgår dock av intervjuerna att dessa mötesforum inte genomförts kontinuerligt på skolan under höstterminen. Förutom ovan beskrivna tillfällen har mentorer även tillfälle att ta upp information gällande sina mentorselever vid ämneslagsträffar. Det framgår av intervjuer med mentorer att de därutöver får informera berörda lärare genom informella kontakter, exempelvis genom att de kontaktar lärare via e-post och tar sig runt på skolan för att träffa och informera undervisande lärare. Intervjuade mentorer säger att de förmedlar vidare information om elevers stödbehov och stödinsatser till berörda lärare, men de säger även att det inte riktigt finns tidsmässiga förutsättningar för detta arbete. Beroende på elevens svårigheter kan handledaren enligt lärare få viss information om elevers stödbehov. Vilken information som ges till handledare kan elever få vara med och påverka. Enligt APL handledare har de ute på APL platsen inte fått någon information om att elever har något stödbehov, men enligt handledaren har hen heller inte märkt av något direkt stödbehov hos elever de har tagit emot.

Granskningen visar att rektorn har skapat vissa rutiner för hur överlämning av information mellan mentorer ska gå till. Av inkommen dokumentation och intervjuer med rektorn, mentorer och elever framgår att elever på yrkesförberedande program byter mentor inför år 2 och delvis även inför år 3. Av dokumentet "Riktlinjer för mentor" framgår att det ingår ett ansvar för att ge en överlämning till en ny mentor, inför högre årskurs. Det framgår även av intervjuerna att information om enskilda elevers stödbehov vanligtvis överlämnas mellan mentorer. Enligt rektorn och mentorer hålls en överlämningskonferens i början av läsåret där nya mentorer för elever i år 2 får information från tidigare mentorer. Enligt rektorn hålls även överlämningskonferenser när elever byter mentor mellan år 2 och år 3. Mentorer uppger dock att överlämningen mellan år 2 och 3 sker mer löpande, genom att de efterfrågar information från tidigare mentorer när de träffar varandra inom arbetslaget. Elever som har erfarenhet av mentorsbyte berättar att allt som berättats för mentorn under år 1 har förmedlats vidare till mentorn för år 2. Det finns emellertid också elever som uppger att de själva har informerat sin nya mentor om vilket stöd de har och hur de anser att stödet kan förbättras.

### Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver tydliggöra mentorernas ansvar för att följa upp elevernas studiesituation kontinuerligt genom att klargöra vad som ingår i mentorernas uppföljningsansvar och på vilket sätt uppdraget ska utföras. I detta ingår även att rektorn behöver följa upp att mentorerna fullgör sitt uppföljningsansvar.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte i tillräcklig utsträckning har tydliggjort vad som ingår i mentorers uppföljningsansvar och hur uppdraget ska genomföras på ett strukturerat sätt. Även om det av intervju med rektor framkommer att mentorerna på skolan har ett helhetsansvar för att kontinuerligt följa upp hur det går för eleverna samt ansvar för att förhålla sig om hur det går i de olika ämnena och insatta stödinsatser, så framgår det av intervjuer med mentorer att de inte anser att de har fått tydliga riktlinjer angående vad de ska följa upp gällande elevers kunskapsutveckling eller hur det ska ske regelbundet utöver vid vissa fasta tillfällen. Det framgår även av intervjuerna att rektorn inte kontinuerligt följer upp hur mentorerna hanterar sitt uppföljningsansvar.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utformar gemensamma riktlinjer och arbetsformer för när och hur mentorer förväntas följa upp elevens stödbehov i utbildningen som helhet, inklusive APL. Arbetet kan påbörjas med att rektorn initierar samtal i arbetslagen om hur och när uppföljningen av elevens stödbehov i utbildningen som helhet kan göras inom skolan och med APL-handledarna.

På Skolinspektionens vägnar

**X** Kerstin Martinsson

---

Beslutsfattare  
Signerat av: Kerstin Martinsson

**X** Vivianne Majoros Wastrell

---

Föredragande  
Signerat av: Vivianne Majoros Wastrell

I handläggningen av ärendet har även utredare Therése Mineur och Ingrid Jacobsson deltagit.

## Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

---

Den 11 – 13 november 2020 genomfördes intervjuerna digitalt via video- eller telefonmöte på Herrgårdsgymnasiet som är en kommunal gymnasieskola i Säfte kommun. Skolinspektionens utredare Therése Mineur och Vivianne Majoros Wastrell medverkade på besöket.

På skolan går 328 elever varav 285 elever på yrkesprogram och 43 elever på högskoleförberedande program. På de båda program som ingår i Skolinspektionens granskning går det 27 elever på teknikprogrammet, varav 22 är pojkar och 5 är flickor och 107 elever på bygg- och anläggningsprogrammet, varav 92 är pojkar och 15 är flickor. Utöver dessa båda program erbjuder skolan även utbildning på samhälls-, vård och omsorgs-, el- och energi, fordon och transport-, barn- och fritids- och introduktionsprogrammet samt gymnasiesärskola. Skolans ledningsgrupp består av en rektor och biträdande rektor. Någon av skolans lärare undervisar på flera skolenheter.

## Bilaga 2: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

---

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 3 intervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- 2 gruppintervjuer med mentorer
- En intervju med skolans specialpedagogiska personal
- 2 intervjuer med APL-handledare
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

### Bedömningsområden

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet.

Inom respektive område granskas följande:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med syfte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:  
<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/arbetet-med-individuella-stodinsatser-i-gymnasieskolan/>

## Bilaga 3: Författningsstöd

---

### Bedömningsområde 1

#### Författningsstöd

1 kap. 10 §, 2 kap. 10 och 25 §§ samt 3 kap. 5, 7, 8, 9 och 12 j §§ skollagen (2010:800).

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 2.1 Kunskaper samt 2.6 Rektorns ansvar.

### Bedömningsområde 2

#### Författningsstöd

2 kap. 10 §, 3 kap. 5, 7 och 9 §§ samt 15 kap. 19 a § skollagen 2010:800).

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 2.1. kunskaper samt 2.6 Rektorns ansvar.